

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 330/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, zastúpeného JUDr. Máriou Bellákovou, advokátkou, Nemčianska cesta 95, Nemce, proti uzneseniu Okresného súdu Senica sp. zn. 1Nt/43/2023 zo 6. mája 2024 a uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/175/2024 z 18. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými uzneseniami Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) zo 6. mája 2024 a krajského súdu z 18. marca 2025 vo veci návrhu na povolenie obnovy konania v trestnej veci sťažovateľa. Sťažovateľ sa domáha zrušenia namietaných uznesení, vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie a uplatňuje si primerané finančné zadostučinenie 20 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 8T/6/2021 z 20. apríla 2022 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo zločinu podvodu a prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie a zločin skrátenia dane a poistného, prečin daňového podvodu, za čo mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a zároveň mu uložil probačný dohľad v skúšobnej dobe 5 rokov, trest zákazu činnosti vykonávať

funkciu člena štatutárneho orgánu v obchodnej spoločnosti na 5 rokov a 7 mesiacov a uložil mu povinnosť nahradiť škodu poškodeným. Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť vo výroku o vine a treste 20. apríla 2022.

3. Sťažovateľ podal 28. augusta 2023 na okresnom súde návrh na povolenie obnovy konania. Okresný súd namietaným uznesením zo 6. mája 2024 návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol. Okresný súd na verejnom zasadnutí po vypočutí sťažovateľa vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, záznamami o preštudovaní vyšetrovacieho spisu, doručeníek k upozorneniu na možnosť preštudovania spisu, obžaloby, zápisnicou o hlavnom pojednávaní z 20. apríla 2022 a rozsudkom okresného súdu, správou od probačného a mediačného úradníka, odpisom registra trestov sťažovateľa, zoznamu vykonaných dôkazov. Súd sa vyjadril k jednotlivým argumentom sťažovateľa týkajúcim na prípravného konania, umožnenia preštudovania vyšetrovacieho spisu sťažovateľom, ako aj jeho obhajcom. Súd uviedol, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že sťažovateľ urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku, teda že je vinný zo spáchania skutkov v bode 1, 2 a 3 obžaloby, pričom Okresný súd Skalica toto vyhlásenie prijal a vyhlásil, že dokazovanie o vine sťažovateľa zo spáchania skutkov v bode 1, 2 a 3 obžaloby sa nevykoná a budú vykonávané len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody a ochrannom opatrení. Okresný súd tiež uviedol, že sťažovateľ sa od 23. augusta 2022 nachádzal vo väzbe, ktorú nariadil Okresný súd Trnava v konaní sp. zn. 8Tp/51/2022.

4. Okresný súd dospel k záveru, že sťažovateľ v návrhu na obnovu konania neuviedol žiadne nové skutočnosti ani dôkazy, ktoré by neboli konajúcemu súdu už v pôvodnom konaní známe. Skutočnosti, ktoré sťažovateľ uviedol ako dôvod na povolenie obnovy konania, boli skutočnosťami, ktorými sa bránil už v pôvodnom konaní, keď v prípravnom konaní svoju trestnú činnosť poprel. Argumentácia sťažovateľa sa vzťahovala na postup orgánov činných v trestnom konaní (sťažovateľ tvrdil, že nemal počas prípravného konania obhajcu, nebol vyšetrovateľom upovedomený o výsluchoch poškodených, tvrdil, že vyšetrovatelia nepostupovali zákonne) a taktiež, že vyhlásenie o vine vykonal pod nátlakom (obhajca u neho vzbudil strach z hroziaceho sedemročného trestu odňatia slobody, bol tiež v tiesni ako dôsledok pandémie COVID-19 na jeho podnikateľskú činnosť, jeho podnikateľská činnosť bola v strate). Okresný súd uviedol, že sťažovateľ návrhom na obnovu konania namietal zákonnosť pôvodného procesu, čo predstavuje dôvod dovolací, a nie dôvod na obnovu konania. Okresný súd zdôraznil, že znalecký posudok, na ktorý sťažovateľ v návrhu poukazoval, nie je novou skutočnosťou, o tomto posudku sťažovateľ vedel už v pôvodnom konaní a mohol ho namietat v pôvodnom trestnom konaní. Rovnako to platí aj pre námietky, ktoré sa týkali postupu pracovníkov daňového úradu. Skutočnosti, ktoré mali byť preukazované výsluchmi svedkov, boli už taktiež preukazované v prípravnom konaní. K namietanému postupu obhajcu, vyšetrovateľa a sudcu okresný súd uviedol, že preverovanie ich postupu nemôže byť predmetom obnovy konania a tvrdenia sťažovateľa v tomto smere neboli ničím preukázané. Súd návrh sťažovateľa ako nedôvodný zamietol.

5. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu zo 6. mája 2024 sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd namietaným uznesením z 18. marca 2025 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol.

6. Krajský súd v uznesení zdôraznil, že v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania súdy už nie sú oprávnené skúmať a posudzovať, či v pôvodnom konaní nebolo porušené právo

na obhajobu, či bolo zachované právo na spravodlivý proces, či boli dodržané ustanovenia Trestného zákona a Trestného poriadku a tiež ani to, či bol skutkový stav dostatočne zistený. Tieto skutočnosti mohli byť dôvodom v odvolacom, resp. dovolacom konaní. Konštatoval, že sťažovateľ nepredložil žiadne nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by vyvolali akékoľvek dôvodné pochybnosti o tom, že vyhlásenie sťažovateľa o uznaní viny alebo ním kladné zodpovedanie otázok uvedených v § 333ods. 3 Trestného poriadku nebolo slobodné, vážne, určité a zrozumiteľné a z tohto dôvodu už v čase vyhlásenia sťažovateľa nebol zákonný dôvod na jeho neprijatie súdom.

7. K návrhom dôkazov k nespôľahlivosti dodávateľa krajský súd konštatoval, že tieto sú bez vplyvu na posudzovanie trestnosti skutkov, za ktoré bol odsúdený. Sťažovateľ nebol uznaný za vinného iba za to, že by nevyhotovil zakúpené dielo, ale za to, že uzavrel zmluvy napriek svojej vedomosti, že dielo nezhotoví, napriek čomu vybral od poškodených zálohy, ktoré nevrátil. Sťažovateľ pritom v návrhu na obnovu konania uviedol, že vedel o problémoch s dodávateľom, avšak nechcel odmietat' nových klientov, a napriek tomu uzatváral ďalšie zmluvy, ktorých dodanie nevedel zabezpečiť. Vzhľadom na uvedené považoval krajský súd otázku plnenia dodávok jedného konkrétneho nemonopolného dodávateľa za bezpredmetnú.

8. K návrhu na dokazovanie výsluchom zákazníkov, ktorým bolo dielo dodané, krajský súd uviedol, že pre posúdenie viny je toto dokazovanie bezpredmetné. Predmetom trestného stíhania je relevantné konanie opísané v skutkovej vete obžaloby a ustálené v právoplatnom odsudzujúcom rozsudku, pričom na posudzovanie trestnosti stíhaných skutkov je bez významu, koľkým klientom dielo dodal.

9. Sťažovateľ uviedol, že namietané uznesenie krajského súdu mu bolo doručené 7. mája 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ nesúhlasí s právnymi závermi všeobecných súdov rozhodujúcich o jeho návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré považuje za nesprávne, protirečiacie zákonnej právnej úprave obnovy konania podľa Trestného poriadku a z dôvodu nedostatočného vysporiadania sa s jeho podstatnými sťažnostnými dôvodmi, ktoré vzniesol proti uzneseniu okresného súdu zo 6. mája 2024, za arbitrárne. Sťažovateľ považuje za predčasné, keď sťažnostný súd vyhodnotil ním navrhované dôkazy za také, ktoré svojím významom nie sú rovnocenné dôkazom, ktoré boli vykonané v konaní okresného súdu. Hodnota dôkazu sa môže preukázať jeho vykonaním na hlavnom pojednávaní.

11. Sťažovateľ označil svedkov, ktorých navrhol vypočuť a podľa jeho názoru by odstránili nedostatky skutkového charakteru spočívajúceho v neúplne zistenom skutkovom stave, neúplne nazhromaždených dôkazoch. V prípravnom konaní a v konaní pred súdom nebol podľa jeho názoru náležite zistený skutkový stav. Výsluchy svedkov na okresnom súde v konaní o povolenie obnovy konania mali priniesť nové dôkazy alebo dôkazy, ktoré boli síce v priebehu konania vykonané, avšak po právoplatnosti rozsudku nadobudli nový obsah.

12. Sťažovateľ je presvedčený, že boli splnené podmienky na povolenie obnovy konania, a to najmä z dôvodu, že v zmysle novely Trestného zákona došlo k strate účinnosti a k zmene ustanovenia

§ 125, ktorý určuje výšku škody, ktorá má vplyv na posudzovanie trestnosti konkrétneho trestného činu. Podľa aktuálnej právnej úpravy by teda odsúdený nemal byť stíhaný za trestný čin podľa § 221 ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za trestný čin podľa § 276 ods. 2 písm. d) Trestného zákona a ani za trestný čin podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona. Zmenou právnej úpravy došlo pri jednom skutku (podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona) k zmene kvalifikácie zo zločinu na prečin a pri skutkoch [podľa § 221 ods. 3 písm. a), § 276 ods. 2 písm. d) Trestného zákona a podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona] sťažovateľovi trestnosť činov zanikla. V zmysle nových zásad trestného konania, ktoré novela prináša, by neprišlo podľa názoru sťažovateľa ani k obvineniu, resp. k podaniu obžaloby. Sťažovateľ poukazuje na to, že bolo porušené jeho právo na obhajobu a právo na spravodlivý proces už v prípravnom konaní, poukazuje na pochybenia v prípravnom konaní.

13. Sťažovateľ uvádza, že počas prípravného konania nemal stabilného obhajcu, resp. v niektorých obdobiach nemal vôbec obhajcu, teda nemohol sa adekvátne brániť. Sťažovateľ poukazuje na to, že v jeho prípade nedochádzalo k starostlivému doručovaniu korešpondencie zo strany daňového úradu. Pokiaľ by mu boli zásielky daňového úradu riadne doručované, pomocnými mechanizmami daňového úradu, ako je polícia, vedel by na rozhodnutia reagovať a doplniť dôkazy. Sťažovateľ mal výhrady k znaleckému posudku, ktorý považuje za nezákonný dôkaz, bol vypracovaný chybné a neúplne. Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v prípravnom konaní a porušeniu práva na obhajobu aj tým, že mu nebolo doručené uznesenie o ustanovení znalca, bola mu zmarená možnosť podať sťažnosť, prípadne mimoriadny opravný prostriedok, čo považuje za porušenie § 142 ods. 3 Trestného poriadku. Sťažovateľ nebol upovedomený ani o podaní obžaloby, a teda nebolo mu umožnené zaslať súdu návrh upozorňujúci na rozsiahle vady prípravného konania a porušenia práva sťažovateľa na obhajobu. Sťažovateľ uvádza, že mu nebolo doručené ani uznesenie o obvinení, a teda nemohol sa proti obvineniu v zmysle čl. 6 dohovoru dôkladne a včasne účinne brániť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému uzneseniu okresného súdu zo 6. mája 2024:

14. Ústavný súd konštantne poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V zmysle princípu subsidiarity poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci v rámci jemu zverenej právomoci.

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, pričom túto možnosť sťažovateľ aj využil a posúdenie všetkých jeho relevantných námietok tak bolo v právomoci krajského súdu. Ústavná sťažnosť je tak vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde neprípustná, a preto bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

III.2. K namietanému uzneseniu krajského súdu z 18. marca 2025:

16. Ústavný súd už konštatoval, že účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného konania, cieľom konania o povolení obnovy konania nie je prieskum zákonnosti postupu súdu v pôvodnom konaní (napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 537/2022). Obnova konania nemá slúžiť na verifikáciu otázok, na ktoré bolo možné nachádzať odpovede vykonaním takých dôkazov, ktoré existovali v pôvodnom konaní, ale neboli z adekvátnych príčin vykonané. Tieto závery sú totiž nezvratné, nemožno ich meniť ani inak korigovať, pričom v procese obnovy konania nemožno vykonávať na preukázanie určitých skutočností po formálnej stránke nové dôkazy, ak vykonanie obsahovo identických (resp. podobných) dôkazov existujúcich v čase pôvodného konania bolo ústavne korektným spôsobom odmietnuté. Inak povedané, v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania už všeobecný súd nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba preskúmava, či existujú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Úloha ústavného súdu sa potom obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, respektíve keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania (napr. II. ÚS 675/2015, III. ÚS 537/2022, III. ÚS 299/2024).

17. Všeobecné súdy v namietaných uzneseniach aplikovali ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré predpokladá, že povoliť obnovu konania možno len vtedy, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine. Podstatné je, či tieto skutočnosti boli známe orgánom činným v trestnom konaní a súdom, ktoré vo veci rozhodovali. Novú skutočnosť treba spravidla preukázať novými dôkazmi a novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní obsiahnutý v spise, uplatnený niektorou z procesných strán alebo nebol vykonaný.

18. Z obsahu namietaného uznesenia okresného súdu, ako aj uznesenia krajského súdu vyplýva, že súdy sa podrobne zaoberali argumentmi, ktoré predložil sťažovateľ v návrhu na obnovu konania, resp. sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Všeobecné súdy dospeli k záveru, že sťažovateľ v návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti ani dôkazy, ktoré by neboli súdom známe už v pôvodnom konaní.

19. Okresný súd vysvetlil, že námietky sťažovateľa týkajúce sa prípravného konania v predmetnej trestnej veci, resp. postupu orgánov činných v trestnom konaní, ako aj jeho tvrdenia o tom, že vyhlásenie o vine vykonal pod nátlakom, posúdil ako námietky týkajúce sa zákonnosti pôvodného procesu, ktoré nie sú dôvodom na obnovu konania. Okresný súd sa vyjadril k námietkam týkajúcim sa znaleckého dokazovania, keď konštatoval, že znalecký posudok, ktorý sťažovateľ namietal v návrhu na obnovu konania, mohol namietat' už v pôvodnom konaní, ani tento znalecký posudok nepovažoval za novú skutočnosť či nový dôkaz. Rovnako sa okresný súd vyjadril aj k návrhu sťažovateľa na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov a konštatoval, že skutočnosti, ktoré mali byť výsluchmi sťažovateľom navrhovaných svedkov preukázané, už boli preukazované v prípravnom konaní, tieto považoval za nepodstatné pre rozhodnutie vo veci. Krajský súd nad rámec uvedeného, reagujúc na námietky uvedené v sťažnosti proti uzneseniu

okresného súdu, doplnil, že navrhnuté dôkazy, ktoré mali preukazovať nespoľahlivosť jeho dodávateľa, nemali vplyv na posudzovanie trestnosti skutkov, za ktoré bol odsúdený sťažovateľ, krajský súd odôvodnil, prečo považoval otázku plnenia dodávok od označeného konkrétneho dodávateľa z hľadiska posudzovania trestnosti skutkov sťažovateľa za bezpredmetnú.

20. Ďalším dôvodom, na ktorom sťažovateľ založil sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu a ktorý uviedol aj v ústavnej sťažnosti, bola zmena právnej úpravy, ktorá by pri súčasnom posudzovaní skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, bola pre neho priaznivejšia a mala by podľa sťažovateľa za následok iný výrok o vine, resp. iné rozhodnutie o vine. Krajský súd sa stručne vyjadril aj k argumentácii zmeny právnej úpravy a konštatoval, že ani zmena právnej úpravy nepredstavuje skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy.

21. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona upravujúceho časovú pôsobnosť sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Trestný zákon pripúšťa použitie neskôr účinnej právnej úpravy, musí však byť splnená podmienka, že to je pre páchatel'a priaznivejšie, a zároveň možno aplikovať len takú priaznivejšiu právnu úpravu, ktorá bola účinná najneskôr v čase rozhodovania v trestnej veci.

22. Ústavný súd už uviedol (napr. III. ÚS 477/2025), že ak došlo k zmene právnej úpravy (akokoľvek pre odsúdeného priaznivejšej) po vydaní rozhodnutia vo veci, takáto právna úprava nemôže byť vo veci odsúdeného použitá. Uvedené však zároveň nie je ani dôvodom na obnovu konania, pretože podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu (teda zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu). Zmena Trestného zákona, na ktorú sa sťažovateľ v návrhu na obnovu konania odvolával a ktorou zároveň odôvodnil svoju ústavnú sťažnosť, nadobudla účinnosť až po rozhodnutí v trestnej veci sťažovateľa, a preto táto nemôže mať a nemá vplyv na výšku trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľovi uložený.

23. Ústavný súd je toho názoru, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je zrozumiteľné, konzistentné, logické a vychádza z ústavne akceptovateľného výkladu a aplikácie príslušných ustanovení Trestného poriadku. Argumentácia krajského súdu v namietanom uznesení nie je ústavnou sťažnosťou relevantným spôsobom spochybnená, nie je formalistická, pričom dáva sťažovateľovi jednoznačné odpovede na nastolené námietky. Rozhodnutie všeobecného súdu, pokiaľ ide o sťažnostné argumenty uvedené v ústavnej sťažnosti, možno posúdiť ako v súlade so zákonom a ústavne konformné, po preskúmaní ktorého ústavný súd nezistil potencióálny zásah do sťažovateľom uplatnených základných práv.

24. Námietky sťažovateľa takto neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu. Na tomto základe ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

25. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že označené právo sa na konanie o návrhu na povolenie obnovy trestného konania nevzťahuje, keďže nejde o rozhodnutie, ktoré priamo súvisí s oprávnenosťou trestného obvinenia (Kulnev v. Rusko, rozhodnutie z 18. 3. 2010, č. 7169/04,

Rudan v. Chorvátsko, rozhodnutie z 13. 9. 2001, č. 45943/99). Táto námietka sťažovateľa je zjavne neopodstatnená, čo odôvodňuje jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu